

ŠKOLSTVÍ

FOTO: Stanislav JUGA

ŠPATNĚ NASTAVENÁ PRAVIDLA PŘIJÍMÁNÍ?

Podle Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj patří naše republika k výrazně nejhorším zemím v úspěšnosti vysokoškolského studia.

Skutečnost, že až polovina studentů bakalářského studia své první vysokoškolské studium úspěšně nedokončí, není rozhodně tím, čím bychom se mohli chlubit.

Problém ale nepochybně začíná již u samotného výběru vysoké školy a volby konkrétního studijního oboru středoškoláky.

Již samotná četnost vysokých škol nabízejících uchazečům množství studijních oborů

je značně nepřehledná. Ani řada studijních oborů ve své nabídce přitom nebývá z hlediska vlastního obsahu a požadavků pro případné uchazeče dostatečně čitelná.

Obecně se dá usuzovat, že budoucí uchazeči o vysokoškolské studium při svém výběru zvažují nejen své znalosti a schopnosti, ale i konkrétní nabídku škol v přijatelném okruhu svého bydliště a reálnost šance na přijetí.

Současná situace, kdy si každý uchazeč může podat více přihlášek ke studiu a kdy počet studijních míst na vysokých školách v podstatě odpovídá početnosti maturitních populačních ročníků, vede ovšem k tomu, že řada uchazečů si s výběrem vhodného studijního oboru či se svým profilovým zaměřením již v průběhu středoškolského studia nedělá žádné větší starosti. Jsou v klidu, mají prostě téměř jistotu, že na nějakou vysokou školu se dostanou.

Důsledkem bývá právě to, co ve svém výzkumu konstatova-

la Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj. Mnoho přijatých studentů studijní obor opustí. Buď přestoupí na jiný, anebo studií zcela zanechají.

Ve svém výsledku to pro stát znamená zbytečně investované peníze, zatímco oni – jako neúspěšní studenti – nebudou tento neúspěch zřejmě nijak intenzivně vnímat. Protože je však takových neúspěšných zkoušek příliš, je nejvyšší čas přemýšlet o změně pravidel a také o stávajících počtech a struktuře vysokých škol i celé koncepci vysokoškolského vzdělávání.

František MORKES

ZÁPISNÍK

Pro výběr školy

Jihomoravský kraj má aplikaci, která má středoškolákům pomoci správně vybrat další studijní obor. Podle mluvčí kraje vyplývá ze statistiky, že polovina všech bakalářských studií v Česku končí neúspěchem, přičemž nejčastějším důvodem jsou nenaplněné představy studentů o studovaném oboru.

čtk

Ámos Sympaťák

V rámci ankety o nejoblíbenějšího učitele Zlatý Ámos můžete rozhodnout, kdo se v tomto roce stane Ámosem Sympaťákem. Hlasujte na: decko.ceskatelevize.cz/zlatty-amos-2019.

kt

Polytechnické dílny

Pardubice převzaly klíče od budovy bývalého skladu mouky v Automatických mlýnech. Přestavbou vzniknou do roku 2022 centrální polytechnické dílny a prostory pro Galerii města Pardubic. Dílny budou sloužit žákům všech základních škol.

čtk

TÝDENÍK ŠKOLSTVÍ

Vydává: Dictum, s. r. o., Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1.

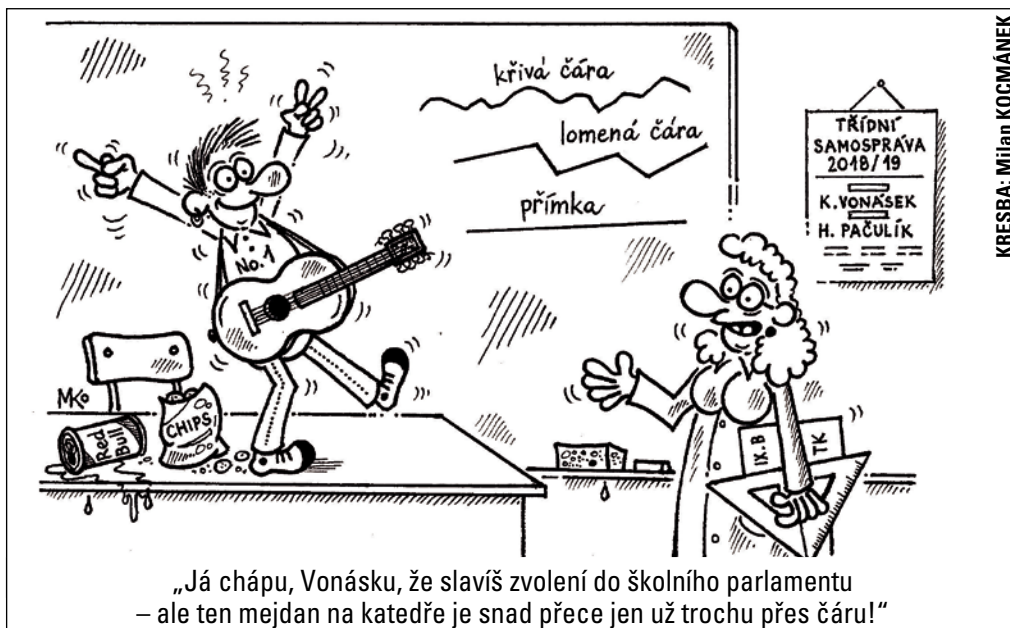
Šéfredaktorka: Ing. Zlata Štásková
staskova@tydenik-skolstvi.cz, tel.: 774 824 006

Inzerce a předplatné:

mullerova@tydenik-skolstvi.cz, tel.: 774 739 484
Ročník 27. Za rok vychází 40 čísel, celoroční předplatné tištěné podoby 1420 Kč, elektronické verze 940 Kč, na předplatne@tydenik-skolstvi.cz nebo www.tydenik-skolstvi.cz. Nevýžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Vyrábí TRIANGEL a.s.

Rozšiřuje Česká pošta, s. p., Postservis. Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt v Praze č. j. NP 3160/1994. ISSN 0862-9641. MK ČR E 4861.

KRESBA: Milan KOCMÁNEK

MATURITY UŽ STÁLY PŘES MILIARDU

Státní maturity stály od jejich zavedení v roce 2011 do loňského roku zhruba 1,26 miliardy korun. Poslancům to řekl na dotaz Lukáše Bartoně (Piráti) ministr školství Robert Plaga. Uvažovanými změnami by se podle něho mohly zlevnit i zefektivnit.

L. Bartoň se ministra ptal také na zakázku na povinnou obnovu výpočetní techniky pro zajištění státní maturity, která má

podle něho hodnotu 236 milionů korun. Zpochybil její účelnost, když školy tuto techniku využívají jen několik dní v roce a zbytek roku „se na ni práší“. R. Plaga zdůraznil, že jde o 1 400 stanic a cena přemrštěná není. „Zařízení zastarávají, po osmi letech mají být obnovená,“ uvedl. Pokud škola využije techniku jen pro státní maturitu, může se to podle ministra zdát

jako určitý luxus. R. Plaga ale zdůraznil, že maturity musí být zajištěny v určitém standardu, a pokud by zařízení nebyla jednodušší, nemusel by být dodržen.

Ministr také upozornil na to, že systém má dva režimy – maturitní se zabezpečeným přenosem dat a pracovní. V době mimo maturity tedy školy mohou stanice využívat pro své vlastní potřeby.

čtk

OMEZENÍ POUZE NA DIDAKTICKÉ TESTY?

Státní maturita by se od jara 2021 měla omezit pouze na didaktické testy. Písemné práce a ústní zkoušky z češtiny a cizích jazyků by se tak měly vrátit na úroveň škol. Současně by se ve všech maturitních oborech mělo na jaro 2022 sjednotit zavedení povinné maturity ze tří předmětů, a to češtiny, cizího jazyka a matematiky. Vyplývá to z návrhu novely škol-

ského zákona, který ministerstvo školství poslalo do vnějšího připomínkového řízení. Dosud se počítalo s tím, že gymnázia a lycea budou maturovat povinně ze tří předmětů o rok dříve.

Ministerstvo školství chce zároveň od jara 2021 zavést novou nepovinnou část maturitní zkoušky, tzv. matematiku rozšiřující. Ta by navázala na pilotní projekt nepovinné mate-

matiky+, který má skončit na jaře 2020.

Změny v zákoně by podle podkladů úřadu mohly vést k úsporám zhruba 14 milionů korun ročně, a to díky tomu, že by Cermat nemusel zpracovávat zadání, tisknout zkušební dokumentaci a hodnotit písemné práce. Peníze by ministerstvo chtělo použít na jiné potřeby v regionálním školství.

čtk

NÁRŮST STUDENTŮ VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

Ve středních školách letos druhým rokem pokračuje trend nárůstu počtu žáků vstupujících do prvních ročníků. V aktuálním školním roce do nich začalo chodit o 484 dětí více než loni. Meziročně jde o růst o 0,5 procenta. Celkem do prvního ročníku v září nastoupilo

100 223 žáků. Prváků přibývalo hlavně v maturitních oborech středních odborných škol a v učebních oborech s výučním listem, naopak jich ubylo v učebních oborech s maturitou a mírně i na gymnáziích. Vyplývá to ze statistik Národního ústavu pro vzdělávání.

Počet žáků nastupujících do prvních ročníků středních škol klesal od 90. let v důsledku demografického vývoje, protože ze základních škol vycházely slabší ročníky. V minulém roce se pokles zastavil a oproti předchozímu roku přibýlo 129 prváků.

čtk

NEDOSTATEK ŘEMESLNÍKŮ JE GLOBÁLNÍ PROBLÉM

Podle Cechu klempířů, pokrývačů a tesařů chybí v Česku v současné době přes tři tisíce odborníků. A situace se v blízké době nezlepší, už jen proto, že zkušení řemeslníci odcházejí do důchodu a mladí nejsou.

O tom, jak situaci řešit, hovoříme s Miloslavem Janečkem, ředitelem Střední odborné školy Jarov v Praze.

? Kde hledat podstatu trvalého nedostatku kvalifikovaných klempířů, zedníků, tesařů, pokrývačů a vůbec řemeslníků?

To je celospolečenský problém, který zdaleka netrápí jenom Českou republiku a Evropskou unii. Dá se říci, že nedostatek řemeslníků je dnes již globální problém. V České republice má tato situace určitý historický vývoj u učňovského školství a týká se téměř všech učebních oborů, nicméně zmiňované obory patří mezi ty nejvíce postižené. V devadesátých letech začalo být protěžováno především maturitní všeobecně zaměřené vzdělávání. Zároveň se začal projevat pokles demografické křivky, ale v důsledku společenského tlaku se zvyšovaly kapacity maturitního všeobecného vzdělávání, logicky proto začal výrazný pokles počtu žáků v učebních oborech. Tato situace trvala řadu let, teprve zhruba před deseti lety se za-

čalo nahlas mluvit o tom, že učňovské školství potřebujeme a budeme potřebovat, že řemeslníků začíná být akutní nedostatek.

V některých oblastech a u některých profesí zcela jistě pomůže alespoň částečně vývoj techniky, nicméně právě zmiňovaná řemesla jsou příkladem velkého množství řemeslných profesí, ve kterých se určitě ještě hodně dlouho bez dobrých řemeslníků neo-

bejdeme.

? Změnila se nějak situace oproti loňskému roku, mají už absolventi základních škol větší zájem o učňovské obory?

Pokud budu mluvit pouze za naši Střední odbornou školu Jarov v Praze 9, tak na nejnižších počtech jsme byli ve školním roce 2008/2009, kdy jsme v učebních oborech měli 494

žáků. Od té doby jsme každoročně zaznamenali určitý nárůst počtu žáků v učebních oborech a letos ve školním roce 2018/2019 máme v učebních oborech 726 žáků. Obávám se

Vysoké školy chrlí příliš mnoho příliš průměrných absolventů. Máme tedy hodně práce pro málo řemeslníků a málo práce pro hodně vysokoškoláků.

ale, že stejná situace není zdaleka ve všech učňovských školách v republice.

? Jak žáky základních škol motivovat ke studiu na učňovských oborech?

Především je potřeba ukazovat učňovské školství a řemesla vůbec v pozitivním světle, jako něco, co má budoucnost. Žáci a pochopitelně především jejich rodiče, kteří stále mají nezanedbatelnou úlohu při výběru střední školy, si již velmi dobře uvědomují, že řemeslo opravdu může mít zlaté dno. Již v roce 2015 jsem četl článek s myšlenkami bývalého starosty New Yorku, miliardáře a významného byznysmena Michaela Bloomberga, který říká: „Každý si může dovolit jít na skvělou univerzitu, ale zdaleka ne každý je akademicky extrémně nadaný. Avšak když umíte jednat s lidmi, je instalátér skvělá práce, protože si můžete jakožto řemeslník do-

volit tlačít na cenu a zároveň máte působivou škálu dovedností, které zvládáte. Lidé ke svému životu řemeslníky stále potřebují, byť dnes většina mladých považuje vyučení za něco podřadného. Mezitím se však něco podřadného stává z vysokých škol, které jsou přeplněny k prasknutí. A chrlí příliš mnoho příliš průměrných absolventů. Ve výsledku tedy máme hodně práce pro málo řemeslníků a málo práce pro hodně vysokoškoláků.“ Já bych si jenom dovolil do této citace doplnit za instalátéra téměř jakéhokoliv řemeslníka. A Michael Bloomberg je opravdu uznávaným člověkem, jehož názory ohledně byznysu a politiky se vyplatí poslouchat.

Jako další motivační aspekt bych pochopitelně zmínil také nabídku každé konkrétní střední školy. I učňovské školství musí umět nabídnout svým žákům, alespoň těm nejlepším, možnost finančně dostupných zahraničních stáží, úspěchy v soutěžích, kvalitní a moderní výuku, úzkou spolupráci s firmami, řemeslnými cechy.

? Co žáky základních škol hlavně odrazuje?

U některých oborů to může být obava z těžkých pracovních podmínek konkrétního oboru. Právě zmiňovaná řemesla klempíř, zedník, tesař, pokrývač jsou obory pro právě chlapy, kteří se nebojí i práce v těžších podmínkách. V současné době již ale kvalitní vybavení, kvalitní nářadí, kvalitní ochranné pracovní pomůcky i v těchto oborech výrazně řemeslníkům usnadňují práci.

? Jaké je podle vás řešení nedostatku kvalifikovaných řemeslníků?

V poslední době se často mluví o tzv. cut-off score neboli nepřekročitelné bodové hranici při přijímacích zkouškách

Pokračujte na straně 8...

FOTO: Stanislav JUGA

PROBLÉMY VE ŠKOLSTVÍ SE V EVROPĚ NELIŠÍ

Na konci loňského listopadu se konala v Aténách v Řecku Speciální konference ETUCE. Této konferenci se zúčastnili zástupci školských odborů, předseda František Dobšík a tajemnice pro mezinárodní vztahy Gabriela Tlapová. Přednesli příspěvky na téma Odborová práva a Evropský semestr.

Speciální konference ETUCE měla název Formování budoucnosti Evropy: Role odborových svazů ve vzdělávání. Zúčastnilo se jí 300 zástupců ze 132 národních odborových svazů z 51 evropských zemí. Bylo přijato několik rezolucí, které se dotýkají výzev, kterým čelí pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci. Konkrétními tématy debaty byly: volání po navýšení veřejných investic do vzdělávání, efektivní sociální dialog, rovnoprávnost a spravedlnost

ve vzdělávání, respekt ke statusu učitele a ostatních pedagogických pracovníků, spravedlivé pracovní podmínky a legitimní kolektivního vyjednávání odborových svazů ve vzdělávání.

Role odborových svazů

V rámci konference byly přijaty následující rezoluce:

Vzdělání je lidské právo a veřejné dobro. Všeobecné, veřejné, bezplatné a kvalitní vzdělávání je nutné pro demokracii a má být dostupné všem bez rozdílu. Vzdělání by zároveň mělo podporovat kritické myšlení a podporovat aktivní občanství. Sdružovací právo je základním právem na ochranu zájmů určité profese. Z tohoto pohledu je třeba posílit solidaritu a vztahy mezi učiteli, dalšími pedagogickými a nepedagogickými

pracovníky, rodiči, studenty a celou komunitou a podporovat solidární akce s jinými zahraničními odborovými svazy. Respekt vůči statusu učitelů a dalších pedagogic-

Konference se zabývala potřebou navýšení veřejných investic do vzdělávání, efektivním sociálním dialogem i potřebou respektu ke statusu učitele.

kých pracovníků a uznání odborových svazů ve vzdělávání jako legitimních zástupců pracovníků ve vzdělávání je důležitým elementem kvalitního vzdělávání a demokracie. Role sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání je v tomto ohledu nezastupitelná. Vzdělávací systémy by měly být financovány z veřejných peněz a měly by podléhat státní regulaci. Je tedy nutné se bránit privatizaci a komercializaci ve vzdělávání. Povolání pedagogických pracovníků je často ohrožováno prvky jako stres, nestabilita zaměstnání a špatné pracovní podmínky. Rozvoj digitální transformace a digitálních technologií vyžadují inovativní výukové přístupy a k tomu je třeba, aby učitelé a pedagogičtí pracovníci byli náležitě kvalifikováni a proškoleni.

Nechme učitele rozhovovat

V mnoha případech je hlas učitelů nedostatečně reprezentován při vytváření rozhodnutí, která ovlivňují vzdělávání a učitelskou profesi. Vyloučení hlasu učitelů z mnohých poradních a rozhodujících orgánů je krátkozraké a jde proti zájmu celého sektoru. Je třeba formulo-

vat požadavek vůči národním vládám a ministerstvům školství, aby odborové svazy byly ve vzdělávání zahrnuty do všech druhů rozhodování, které ovlivňují profesi a vzdělávací systém.

Odborové svazy a mladí lidé

Odborové svazy musí do své aktivní činnosti zapojit mladé lidi na fakultách a mladé učitele v praxi. Mladí učitelé

sivní opatření a role univerzity jakožto institucí, kterým je vlastní svoboda myšlení, je zpochybňována. Proces vzdělávání je nahlížen jako komodita, což vede ke škrtnutím ve veřejných rozpočtech, k většímu zařazení soukromých zdrojů ve financování výzkumu a výuky, k ekonomickým nátlakům na zkracování doby studia a k narůstající těžkopádné tendenci hodnocení kvality výuky a nárůstu pracovních smluv na dobu určitou nebo jiných překérních pracovních smluv.

Pohled ze zahraničí

Nejdůležitějším z hlediska zájmů a aktuálnosti problémů ČMOS pracovníků školství byl příspěvek profesora Howarda Stevensona. Jeho prezentace se zabývala otázkou, jak posílit obnovu odborů v kontextu soudobých výzev, které zahrnují deprofesionalizaci učitelské profese a nárůst komercializace, a dále otázkou, jak posílit členskou základnu, jakých strategií využít při posilování kolektivních zájmů odborů.

Romana SLANINOVÁ

FOTO: Alena TUČÍMOVÁ

CHTĚLA JSEM DĚLAT NĚCO, CO MÁ SMYSL

Gabriela Lukášová pracuje jako asistentka pedagoga v Základní škole praktické ve Zlíně, kde je součástí také speciálněpedagogické centrum. Mimo jiné se věnuje i lektorství jógy, jak pro dospělé, tak i pro děti.

? Proč jste se rozhodla nastoupit do praktické školy, když jste měla možnost volit i běžnou základní školu?

Pro mě to byla výzva, o to víc, když mi někdo ze známých řekl, ať to nedělám, že to bude těžké. Vždycky jsem chtěla dělat něco, co má smysl, a přišlo mi, že právě v praktické škole se mohou něco naučit. Ze všech stran slyším, že spousta učitelů neví, jak má s těmito dětmi po inkluzi, která nastala, pracovat. Řekla jsem si, že v praktické škole budu mít možnost získat praxi od těch nejzkušenějších učitelů, kteří pracují celý život s dětmi se speciálními potřebami a mají na to vzdělání.

? Jaké jsou děti, kterým ve škole pomáháte? Jsou v něčem jiné?

U dětí s různými postiženími, kterým pomáhám, není tak rychlý progres jako u takzvaných běžných dětí. Ale mně to naopak vyhovuje, protože se zde „nejezdí na výkon“, nesoutěží se a nesrovnává. Možná tohle byl důvod, proč jsem si to vybrala. Tady jde totiž o to, abychom děti nejen vzdělávali, ale také je naučili žít plnohodnotný život, ve kterém budou schopny se samy o sebe postarat.

? Během výuky pomáháte současně několika žákům. Zdá se vám to náročnější?

Já bohužel nemám srovnání, ale vnímám to jako velmi náročné, protože máme smíšené třídy, kde máme druhou, třetí a čtvrtou třídu, a do toho je třeba dítě, které je na úrovni první třídy. V běžné škole je to pro učitele samozřejmě také náročné, protože mnohdy neví, jak s těmito dětmi pracovat, a mají daleko větší skupinu, takže to srovnávat a hodnotit nechci.

? Jak se vám daří získat zájem dětí a udržet jejich pozornost?

Udržet zájem a hlavně pozornost u těchto dětí je velmi namáhavé a je potřeba střídat aktivity. Hrajeme si třeba na koberci, pracujeme s nejrůznějšími pomůckami a jednoduše zkoušíme, čeho se chytanou a co je bude bavit. Ke každému dítěti musíte mít individuální přístup, ale to by podle mě mělo být i v běžných základních školách. Ten prostor tam na to většinou bohužel není a děti jsou tím ochuzeny, což se mi nelíbí.

Rodiče jednoho dítěte nám řekli, že to, co jsme my dokázali za dva měsíce, se nepodařilo v základní škole za dva roky. To jsou okamžiky, kdy vidím, že ta práce má smysl.

? Vidíte u svých dětí nějaké zlepšení?

Zlepšení vidět je, ale ne tak velké. Horší je, když dítě vypadne ze školního režimu, pak jsme opět na začátku. Máme ale i pozitivní případ. U jednoho dítěte je zlepšení očividné. Jeho rodiče nám řekli, že to, co jsme my dokázali za dva měsíce, se nepodařilo v základní škole za dva roky. To jsou přes-

Foto: Zuzana VOGLOVÁ

ně chvíle, kdy si říkám, že ta práce má smysl.

? Jste také lektorkou dětské jógy. Podařilo se vám propojit prvky jógy s prací asistentky pedagoga?

Jógu v praxi využívám, a to nejen cviky, ale například i dechové techniky, zpívání manter. Je jedno, jestli se zpívají mantry, nebo cokoliv jiného, protože zpěv je obrovsky uvolňující. Například v Indii před začátkem vyučování cvičí jógu nebo relaxují. Není tam ten ranní stres a shon. Děti milují jógový pozdrav slunce a také básničky, které jim pomáhají v zapamatování si cviků.

Zkusili jsme teď společně muzikoterapii – děti si před začátkem vyučování zkoušejí hrát na různé hudební nástroje a zkoušejí si tóny. Jednou

? Máte možnost svými nápady přispívat ke zpestření hodin?

Vše je o komunikaci s paní učitelkou, já se nechávám vést, ale líbí se mi, že když mám nějaký nápad, vyslechne mě a probereme spolu, jak by se hodina dala ozvláštnit. Velmi si vážím toho, jaký vztah spolu máme. Jsme tady všichni na stejné vlně, protože tu pracují lidé, kteří mají srdce na správném místě.

? Kdybyste měla tu moc něco na systému současného školství změnit, co by to bylo?

Rozhodně již zmiňovaný individuální přístup, aby byla možnost rozvíjet v dětech to, v čem jsou dobré a na co mají talent, zkrátka nejet podle tabulek, jak já říkám. A také si myslím, že práce pedagogů není správně ohodnocena, nejen finančně, ale i celkově, ve vnímání společnosti. Učitelé by měli mít více úcty a respektu. Osobně je opravdu obdivuji a doslova před nimi smekám, protože být učitelem není práce, ale poslání.

? Doporučila byste něco lidem, kteří zvažují výkon profese asistenta pedagoga?

Řekla bych jim jen to, že pokud to nechtějí dělat s láskou, ať to nedělají. Protože ta práce je náročná a člověka musí bavit. Za sebe musím říct, že to, že jsem tady, je mé ohromné štěstí a životní šance. Nezbyvá mi tedy nic jiného než všem doporučit: „Rozhodně jděte do toho.“

Alexandra VOVČENKOVÁ

Na vaše otázky odpovídá právník

VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍCH A STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

V jakých formách je možné uskutečňovat vzdělávání v základních a středních školách?

§ Formy vzdělávání upravuje § 25 školského zákona, kde se stanoví:

(1) Základní vzdělávání se uskutečňuje v denní formě vzdělávání. Střední a vyšší odborné vzdělávání se uskutečňuje v denní, večerní, dálkové, distanční a kombinované formě vzdělávání; vzdělání dosažené ve všech formách vzdělávání je rovnocenné.

(2) Pro účely tohoto zákona se rozumí
a) denní formou vzdělávání výuka organizovaná pravidelně každý den v pětidenním vyučovacím týdnu v průběhu školního roku,

b) večerní formou vzdělávání výuka organizovaná pravidelně několikrát v týdnu v rozsahu 10 až 18 hodin týdně v průběhu školního roku zpravidla v odpoledních a večerních hodinách,

c) dálkovou formou vzdělávání samostatné studium spojené s konzultacemi v rozsahu 200 až 220 konzultačních ho-

din ve školním roce,

d) distanční formou vzdělávání samostatné studium uskutečňované převážně nebo zcela prostřednictvím informačních technologií, popřípadě spojené s individuálními konzultacemi,

e) kombinovanou formou vzdělávání střídání denní a jiné formy vzdělávání stanovené tímto zákonem.

(3) Délka dálkového, večerního, distančního nebo kombinovaného vzdělávání je nejvýše o 1 rok delší než doba vzdělávání v denní formě.

NOVÉ ZAŘAZOVÁNÍ PODLE KATALOGU PRACÍ

Dotkla se nějak poslední změna katalogu prací účinná od 1. ledna 2019 zařazování pedagogických pracovníků?

§ Nařízením vlády č. 263/2018 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády v oblasti odměňování zaměstnanců ve veřejných službách a správě a státních zaměstnanců, bylo s účinností od 1. ledna 2019 změněno i nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě. Součástí změn katalogu prací je i změna v dílu 2.16 „vý-

chova a vzdělávání“, povolání 2.16.01 „učitel“, kde se v 9. platové třídě zrušuje bod 2, „vzdělávací a výchovná činnost v praktickém vyučování v předmětech, jejichž obsahovou náplní je řízení silničních motorových vozidel zaměřené na přepravu žáků a studentů k získání řídičského oprávnění k řízení motorových vozidel“. Změna je zdůvodňována tím, že práce učitelů odborného výcviku a učitelů praktického vyučování jsou zařazeny do 10. a 11. platové třídy. Učitele, který vzdělává žáky a studenty v praktickém vyučování v předmětech, jejichž obsahovou náplní je řízení silničních motorových vozidel,

jako samostatnou kategorií školské právní předpisy neuvádějí, a proto se v povolání 2.16.01 – učitel – v 9. platové třídě bod 2 s tímto obsahem zrušuje.

VÝPOVĚĎ BEZ URČENÍ JEJÍ DÉLKY

Mohla by být výpověď určena jako neplatná jen proto, že v ní není uvedena délka výpovědní doby anebo je tato doba uvedena nesprávně?

§ Pokud je dána některou ze smluvních stran pracovního poměru výpověď, skončí pracovní poměr uplynutím výpovědní doby. Výpovědní doba musí být stejná pro zaměstnavatele i zaměstnance a činí nejméně 2 měsíce, s výjimkou vyplývajících z § 51a zákoníku práce (jde o případ výpovědi ze strany zaměstnance v souvislosti s přechodem práv a povinností z pracovněprávních vztahů nebo přechodem výkonu práv a povinností z těchto vztahů). Výpovědní doba smí být prodloužena jen smlouvou mezi zaměstna-

vatelem a zaměstnancem a tato smlouva musí být písemná (§ 51 odst. 1 zákoníku práce). Délka výpovědní doby je tedy zákonným důsledkem výpovědi nebo důsledkem smluvního ujednání. Nemusí být proto ve výpovědi vůbec uvedena jako podmínka platnosti výpovědi. Ani případné nesprávné uvedení délky výpovědní doby ve výpovědi nemůže mít za důsledek její neplatnost. Pracovní poměr skončí uplynutím doby uvedené v zákoně nebo ve smlouvě.

školských odborů Mgr. Ing. Vít Berka

PRÁVNÍ ÚPRAVA PRO PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

? **Jaká je platná právní úprava pro přípravné třídy základní školy po změně školského zákona?**

§ Zákonem č. 46/2019 Sb., kterým se mění školský zákon, došlo s účinností dnem vyhlášení, to je 15. února 2019, ke změně § 47 školského zákona (změněna byla věta první v odst. 1).

Po provedené změně § 47 zní:

„(1) Obec, svazek obcí, kraj a registrovaná církev a náboženská společnost, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, mohou zřizovat přípravné třídy základní školy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým

byl povolen odklad povinné školní docházky. Přípravnou třídu lze

zřídit, pokud se v ní bude vzdělávat nejméně 10 dětí. Ke zřízení přípravné třídy základní školy obcí, svazkem obcí a krajem je nezbytný souhlas krajského úřadu, v případě přípravných tříd zřizovaných registrovanou církví a náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, souhlas ministerstva.

(2) O zařazování žáků do přípravné třídy základní školy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení, které k žádosti přiloží zákonný zástupce. Obsah vzdělávání v přípravné třídě je součástí školního vzdělávacího programu.“

NÁHRADA PLATU ZA VYŠETŘENÍ U LÉKAŘE

? **Zaměstnanec byl v době čerpání dovolené na vyšetření u lékaře (1 den). Jak by měl zaměstnavatel postupovat, pokud jde o vykázaní překážky v práci, případně při poskytnutí náhrady platu?**

§ Lékařské vyšetření nebo ošetření je podle nařízení vlády č. 590/2006 Sb., kterým se stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci, jednou z těchto překážek. Pracovní volno s náhradou platu se poskytne za podmínek stanovených v bodu 1 přílohy k uvedenému vládnímu nařízení.

Dovolená je dobou odpočinku, kdy zaměstnanec nevykonává práci sjednanou v pracovní smlouvě. Podle ustanovení § 78 odst. 1 písm. b) zákoníku práce je doba odpočinku dobou, která není dobou pracovní. Z platné právní úpravy vyplývá, že žádat pracovní volno s náhradou platu za dobu lékařského vyšetření lze za předpokladu, že by se jednalo o překážku v práci, to je v pracovní době, kterou by jinak zaměstnanec vyplnil prací. V době čerpání dovolené však lékařské vyšetření nelze považovat za překážku v práci. Za dobu čerpání dovolené již náleží náhrada platu. Odlišná by byla situace, pokud by zaměstnanec během dovolené onemocněl a byl uznán dočasně práce neschopným. V takovém případě by došlo k přerušení dovolené.

ZMĚNA VYHLÁŠKY O DOKLADECH O VZDĚLÁNÍ

§ Ve Sbírce zákonů ČR, částce 150, rozeslané dne 20. prosince 2018 je publikována vyhláška č. 300/2018 Sb., o některých dokladech o vzdělání.

Po novelizaci:

– § 1 odst. 3 věta první zní: „Tiskopisy podle odstavce 2 se vyhotovují na listu, případně dvoulistu formátu 210 x 280 mm s přípustnou odchylkou 3 mm.“

– § 2 odst. 2 písm. a) zní: „Vzory tis-

kopisů dokladů o vzdělání jsou uvedeny v případě dosažení základního vzdělání v základní škole, střední škole nebo v kurzech pro získání základního vzdělání a v případě získání základů vzdělání v základní škole speciální v příloze č. 3 k této vyhlášce.“

Součástí novely vyhlášky jsou i změny v přílohách č. 1, č. 6, č. 7 a č. 8 a nové znění přílohy č. 2 (vzory tiskopisů podle § 2, odst. 1 písm. b), vysvědčení pro střední školy a konzervatoře), č. 3 (vzory tiskopisů podle § 2 odst. 2 písm. a), vysvědčení o získání stupně základního vzdělání

a základů vzdělání), přílohy č. 4 (vzory tiskopisů podle § 2 odst. 2 písm. b), vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list), přílohy č. 5 (vzory tiskopisů podle § 2 odst. 2 písm. c), vysvědčení o maturitní zkoušce), přílohy č. 9 (ročníkové a závěrečné vysvědčení ZUŠ).

Vyhláška č. 300/2018 Sb. nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2019. Podle přechodného ustanovení lze do 31. října 2020 používat tiskopisy podle vyhlášky č. 3/2015 Sb. ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti vyhlášky č. 300/2018 Sb.

...pokračování ze strany 3
na maturitní obory. Osobně si myslím, že by to nebylo správné řešení, rozhodovat o studijní budoucnosti žáka podle výsledku jedné zkoušky. Pokud je někde chyba v systému, vidím ji spíše v nedostatečné práci se žáky na druhém stupni základních škol v oblasti kariérového poradenství. Výchovní poradci na základních školách na tuto problematiku mají i vzhledem k přehnané inkluzi velice málo prostoru, to samé platí i u pedagogicko-psychologických poraden. Přitom právě kariérové poradenství by mohlo žákům i jejich rodičům na konci základní školy hodně pomoci. Dobře zvolený středoškolský obor je skutečnost, která by mohla významně snížit předčasné odchody nejenom z učňovského školství, určitě by se snížily opakované změny oborů v průběhu studia, přestupy mezi různými školami apod.

? **Jaké obory mohou studenti na vaší škole studovat nebo se učit?**

V naší škole je možno studovat učební, ale i maturitní obory se stavebním, dřevozpracujícím a zahradnickým zaměřením. Celkový počet

u nás vyučovaných oborů je třicet osm, z toho dvanáct je zakončeno maturitou a dvacet šest výučním listem. Zhruba jednu třetinu žáků máme na maturitních oborech a dvě třetiny na oborech zakončených výučním listem. Nabízíme také tzv. nástavbové studium, které je určeno pro vyučené žáky. Pokud si chtějí doplnit po vyučení i maturitní zkoušku, mají tuto možnost ve dvouleté denní nástavbě, to znamená,

kdy již vyučený absolvent si rozšíří svoji kvalifikaci o další obor za jeden, maximálně dva roky.

? **Blíží se přijímací zkoušky. Kolik absolventů základních škol se k vám hlásí a na jaké obory?**

Ano, 1. března byl konečný termín pro podání přihlášek pro 1. kolo přijímacího řízení na střední školy. V naší škole v tuto chvíli evidujeme 686 přihlášek do prvních ročníků,

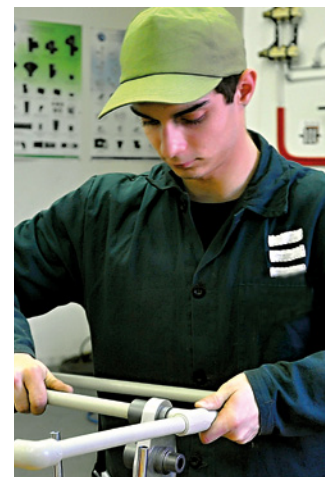
ním roce budeme mít na učebních oborech opět o něco více žáků. Pochopitelně že ne ze všech našich žáků se stanou prvotřídní řemeslníci, šanci uspět ale mají všichni. Je také potřeba nejenom se úspěšně vyučit, ale následně také u řemesla vytrvat, nenechat se zlákat okamžitým, možná i trochu vyšším nabízeným výdělkem jinde (například jako řidič tiráku, práce v různých velkoskladech). Prestiž a výdělek schopného řemeslníka bude vždy s prodlužující se praxí významně růst, i v tom je jeden z rozdílů oproti zmiňovanému řidiči nebo skladníkovi.

Táňa PIKARTOVÁ

Kariérové poradenství by mohlo žákům i jejich rodičům hodně pomoci. Dobře zvolené středoškolské obory významně snižují předčasné odchody z učňovského školství.

že po pěti letech od nás může úspěšný absolvent odejít s výučním listem i maturitním vysvědčením. Bez zajímavosti není také skutečnost, že někteří vyučení absolventi se hned hlásí do dalšího učebního oboru většinou podobného nebo navazujícího zaměření (truhlář/tesař, malíř/podlahář, kominík/kamnář). V takovém případě většinou jdeme cestou zkráceného studia a individuálního studijního plánu,

z toho 412 do učebních oborů. Toto číslo ale v tuto chvíli opravdu nemá žádnou vypovídající hodnotu. Tak jako většina ostatních škol budeme zcela jistě vyhlášovat další kola přijímacího řízení pro žáky, kteří neuspějí v prvním kole. Každoročně řešíme přijímací nových žáků ještě na konci letních prázdnin, nicméně už nyní jsem si jistý, i podle zkušeností s vývojem v letech minulých, že v příštím škol-

KOMENTÁŘ

ŽÁKŮM SCHÁZÍ PŘIROZENÁ ÚCTA K JÍDLU

Školní jídelny se u žáků ne vždy těší oblibě. Často se jim obloukem vyhýbají, přestože se kvalita obědů výrazně zlepšila. Potravinami se stále hodně plýtvá. A co by se asi stalo, kdyby stát platil stravování školáků ze svého.

Tuhý hovézí plátek s univerzálně hnědou omáčkou (UHO) a knedlíkem se stal pro mnohé z nás hořkou vzpomínkou na školní léta. Dlouhá fronta v málo větrané místnosti, mokrá a nevoňavý táč, nevzhledné přístroje, v rychlosti vyhledat volné místo u stolu s igelitovým ubrusem a ve spěchu sníst, co (ne)chutná. Pak zase fronta u okýnka, kam se vracejí talíře s kousky nedotčeného masa a nedovařeným

bramborem. Zbytky. Ročně jich skončí v drtičce kuchyňského odpadu přes padesát tisíc tun, vyjádřeno v penězích – neuvěřitelných 2,5 miliard korun.

Situace ve školních jídelnách se ve srovnání s minulými časy výrazně změnila k lepšímu. Některé nabízejí několik jídel, z nichž aspoň jedno se pyšní parametry zdravé výživy. Obědový talíř už tolik nezívá nudou. Je mnohem pestřejší a bohatší na biologickou hodnotu. Přesto hodně žáků jídelnu stále obchází. Dávají přednost dovezené pizze, hamburgeru, bagetě a bufetu, kde se to zdravými potravinami moc nehemží. V horším případě se odbýva-

jí tím, že v poledne ochutnají jablko. Přesto se u nás ročně uvaří a vydá přes 380 milionů obědů. Co by se stalo, kdyby je všem školákům platil stát, jak nedávno padaly ukvapené návrhy, těžko domyslet. Mohla by klesnout jejich kvalita. Ještě více by se jimi plýtvalo. Přitom osm tisíc dětí, jimž rodiče nemohou zaplatit obědy, je dostává již dnes od státu zadarmo. Pro příští rok vláda současnou dotaci ztrojnásobí, až na sto milionů korun.

Škoda, že učitelé ne vždy dokážou spolehlivě vysvětlit svým žákům, proč by si měli vážit jídla. Ani rodiče je neumějí přesvědčit o tom, že pravidelně a zdravě jíst patří k základnímu návyku kaž-

dého z nás. Mnohé školy pustily do svých kuchyní soukromé firmy, které prý vaří jako v restauraci, tedy dobře nebo špatně, levně nebo draze. Ať se snaží sebevíce, takové dobroty, jaké svedou naše babičky a maminky, nikdy nevykouzlí. Stále platí, že „všem se nezavděčíš“ nebo „co člověk, to jiná chuť“. Současné děti jsou v jídlu daleko vybíravější a náročnější než jejich rodiče. Častěji dávají přednost „rychlému občerstvení“ na rohu ulice a méně si váží školního stravování, které má u nás pětapadesátiletou tradici. A to nám přitom v zahraničí mnohé země s uznáním tiše závidí.

Roman KANTOR

AUTISMUS JAKO SOUČÁST ŽIVOTA

V současné uspěchané době se výskyt jedinců s autismem výrazně zvyšuje. To tvrdí spousta učebnic i příruček. Jak ale poznatky aplikovat v praxi a jak s jedinci s poruchami autistického spektra pracovat? To a ještě spoustu dalších užitečných informací přišly sdělit žákům odbornice na slovo vzaté Eva Veselá a Petra Lurská. Přednáška byla určena žákům druhého a třetího ročníku oboru sociální činnost, který na SOU a SOŠ SČMSD

Přímětická ve Znojmě aktivně a platně funguje již několikátým rokem.

Buďme v tom spolu. Tohle motto zaznělo během setkání několikrát. Ne pouze jako heslo, kterým by se měl řídit každý z nás, ale hlavně jako název podpůrné skupiny rodičů dětí s autismem. Zástupkyně organizace podrobně popsaly posluchačům projevy, příznaky a možnosti, výzkumy a jejich výsledky a hlavně daly naději. Naději na to, že nikdo nemu-

si být na nic sám a že když se alespoň trochu chce, se vším se dá pracovat.

Díky ohlasům různých sociálních partnerů, kteří si naše studenty chválí, byla žákům nabídnuta možnost spolupráce i z této strany. Dobrovolnosti se nikdy meze nekladly, a protože nemyslíme jen na sebe, tak v Denním stacionáři na Hradišti nebo v Ate-liéru Samuel jsou žákům dveře i náruč otevřeny.

Jana KAMARÁDOVÁ

STUDENTI SE VYDALI PO STOPÁCH ČASU

Více než půl století sbírá Josef Vlasák ze Znojma staré fotografie rodného města a blízkého Podyjí. Má jich asi 40 tisíc. Z konička se postupem času stalo poslání. Za své sběratelské úsilí dokonce dostal čestné občanství města. Dnes již čtyřiaosmdesátiletý sběratel pořádá pro veřejnost také výstavy a přednášky. Promítá zájemcům fotografie a poutavě vypráví o dnes již mnohdy zmi-zelých stavbách města a oko-

lí. Možnost účastnit se takové zajímavé přednášky měli studenti prvních ročníků oborů cestovní ruch, kosmetička a hotelnictví a turismus ze střední odborné školy na Přímětické

ulici ve Znojmě. Dvě vyučovací hodiny poslouchali příběhy o starých fotografiích z konce 19. a počátku 20. století. Dále se zde objevily snímky z první republiky, protektorátu, druhé světové války i z dob komunismu. Studenti byli nadšení, když poznali některá místa dnes už vypadající jinak. Dozvěděli se mnoho nového o životě našich předků a podobě Znojma v časech dávno minulých.

Kateřina KOTOUČOVÁ

MOTIVAČNÍ STIPENDIUM PRO STŘEDOŠKOLÁKY

Přijetí bez přijímaček a motivační stipendium ve výši deset tisíc nebo sedm a půl tisíce korun. Na obojí se mohou těšit středoškoláci s výbornými výsledky v matematice se zájmem začít studovat na Fakultě stavební ČVUT v Praze v akademickém roce 2019/2020.

Přijímací zkouška z matematiky se promítá uchazečům o studium, kteří absolvovali střední školu v Česku nebo na Slovensku, maturovali ve školním roce 2018/2019 nebo 2017/2018, a to buď na základě průměru známek z matematiky na vysvědčení, nebo na základě výsledku maturitní zkoušky. Na studijní program architektura a stavitelství budou přijati všichni uchazeči, kterým byla prominuta přijímací zkouška z ma-

tematiky a kteří získali odpovídající počet bodů z přijímací zkoušky z architektury. Na ostatní studijní programy budou přijati všichni uchazeči, kterým byla prominuta přijímací zkouška z matematiky.

„První možností pro prominutí přijímacího řízení je průměr ze všech známek z matematiky uvedených na vysvědčení za 2. pololetí posledních čtyř ročníků střední školy nejvýše 2,50, u uchazečů, kteří maturují ve školním roce 2018/2019, se započítává známka za 1. pololetí posledního ročníku. Druhou možností je provedená maturitní zkouška ve společné části, tzv. státní matura, z matematiky s prospěchem ‚výborně‘ nebo vykonaná maturitní zkouška v nepovinné části z matematiky+ s prospě-

chem ‚výborně, velmi dobře nebo dobře,‘ vysvětluje Zuzana Pešková, proděkan-

Krásně zdravá

JANA FABIÁNOVÁ

Kniha s předmluvou lékařky přináší ženám a dívkám nenásilné a osvědčené metody, které autorce pomáhají udržovat si vyrovnanou náladu, pevné zdraví i štíhlou postavu. Kniha obsahuje detailní návody pro zlepšení zdravotního stavu žen, vyrovnaní pH, odstranění závislosti na sladkém, zpevnění pleti i postavy a více než třicet snadných a zdravých veganských receptů od snídaně po dezerty. Čtenářky se také seznámí s metodami relaxace, které usnadňují usínání. Více na www.euromedia.cz.

ka pro pedagogickou činnost na Fakultě stavební ČVUT.

Andrea VONDRÁKOVÁ

VÁLEČNÍ UČITELÉ – HRDINOVÉ BEZ VĚNCŮ A KYTIC

Ne každá historická událost, kterou si při jejím kulatém výročí připomínáme, měla pro české školství tak zásadní význam jako obsazení již mnichovskou dohodou okleštěného Československa nacistickými vojsky 15. března 1939. Vytvoření protektorátu Čechy a Morava bylo zásadní změnou pro veškerý život.

Pro české školy znamenalo počátek snahy o likvidaci všeho, co bylo jejich posláním a úkolem v letech demokratické předmnichovské republiky.

Již první den protektorátu bylo vydáno nařízení o propuštění všech státních zaměstnanců – a tedy i učitelů – židovského původu. Postupem času se pak tlak nacistů na školství výrazně zvyšoval. Do škol byli dosazováni němečtí učitelé i ředitelé a základním úkolem škol mělo být vytváření pozitivního vztahu žáků k německé říši. Od počátku války 1. září 1939 pak byly školy stále více využívány a zneužívány i k nejrůznějším službám pro válečné hospodářství a od učitelů se vyžadovala, pod hrozbou velmi tvrdých sankcí, maximální loajalita.

Od roku 1940 byly změněny všechny učební plány. O rok později byla zastavena výuka dějepisu, české literatury a v zeměpisu se měla probírat jen Velkoněmecká říše a protektorát Čechy a Morava. Došlo i k masivní obměně pedagogických sborů. Ze škol museli odejít učitelé starší 55 let (ženy 50 let), neboť okupační úřady se zcela

oprávněně domnívaly, že v důsledku vyššího věku jsou příliš ovlivněni demokratickým duchem první republiky a nejsou proto nijak příznivě nakloněni novým poměrům. Současně docházelo k uzavírání českých středních škol a organizačními změnami se i početně omezované měšťanské školy staly školami výběrovými. Většina české mládeže tak měla být vzdělávána pouze v obecných školách, v jejichž třídách se zvýšily počty žáků až na sedesát. Učitelům byl navíc zvýšen výukový úvazek a přestaly být honorovány tzv. vedlejší úkony (opravování písemných prací, třídnictví, správa sbírek). Zcela za-

nosti vydávaných vysvědčení a veškeré úřední dokumentace. Aby se mohla „průkazně“ doložit nižší schopnost českého obyvatelstva, dostali všichni předsedové maturitních komisí přísně důvěrným dopisem zemského školního inspektora pokyn, že počet žáků nevyhovujících při maturitní zkoušce z němčiny musí být nejméně 20 procent.

Když byl v roce 1942 jmenován ministrem školství Emanuel Moravec, tlak na české školy ještě zesílil. Ministr byl zplnomocněn, aby za účelem „zjednodušení správy“ změnil školství bez ohledu na platné právní předpisy. Odučená hodina němčiny se počítala jako hodiny dvě, o známkách při maturitní zkoušce se nehlasovalo, ale rozhodoval o ní pouze předseda nebo přítomný německý komisař, povinné jazykové zkoušky byly stanoveny pro všechny pracovníky ministerstva i všechny středoškolské profesory. V roce

ve třídách více než jen jedna nebo dvě jedničky.

V roce 1944 již nebyla zahájena výuka v maturitních třídách a žáci byli přiděleni k pomocným vojenským a polovojenským složkám určeným k vyprošťování obětí po bombardování a k budování vojenských opevnění. V té době již zůstaly z kvalitního a rozvinutého československého školství předmnichovské republiky jen trosky.

Přes všechna represivní opatření okupační správy se nacistům nepodařilo dosáhnout toho, aby se čeští učitelé nepodíleli aktivně na odbojovém hnutí a aby se při svém pedagogickém působení plně podřídili nacistické ideologii. Početná účast učitelů v nejrůznějších odbojových a ilegálních organizacích a jejich aktivní podíl na podpoře partyzánských oddílů a diverzních skupin jsou dokumentovány dlouhou řadou zatčených a popravených. V šesti letech okupace, kdy šlo českým školám o bytí, či nebytí, bylo také na pět tisíc učitelů odvečeno do koncentračních táborů. Přesto za základní a zcela ojedinělý vklad českých učitelů do historie školství v letech nacistické okupace je zapotřebí považovat jejich nezměrné úsilí v boji proti odnárodnění, morální devastaci a zlomení mladé generace, tedy to, jak s nemalou vynalézavostí a odvahou, ale i s vědomím morální převahy působili na své žáky přímo ve vyučování. Jak je utvrzovali v tom, aby neztráceli národní hrdost, sebevědomí, víru v budoucnost a zůstali věrni demokratickému odkazu první republiky. Drtivá většina těchto učitelů je dnes již zcela neznámá, jen nemnozí jsou vzpomenu ti v ročenkách jednotlivých škol. Rozdílně od těch, kteří padli přímo v boji, jsou hrdiny bez věnců a kytic. Zaslouží si, abychom na ně při připomínce kulatého výročí 15. března 1939 nezapomněli.

Za ojedinělý vklad českých učitelů do historie školství je zapotřebí považovat jejich nezměrné úsilí v boji proti odnárodnění, morální devastaci a zlomení mladé generace.

staveno bylo i půjčování knih ze školních knihoven.

Výrazné poněmčování škol se odrazilo v posílení a preferování výuky němčiny, od roku 1942 již i v důsledné dvojazyč-

1943 byl změněn klasifikační řád. Byla zavedena šestistupňová klasifikace a s vyznamenáním mohl prospívat pouze jediný žák ve třídě a také z jednotlivých předmětů neměly být

FOTO: Alena TUČÍMOVÁ

MUZEUM OSLAVÍ 25. NAROZENINY

Po navrácení loštické tvarůžkárny potomkům původních majitelů v r. 1991 a rozjetí výroby pod značkou A.W. se po čase zrodila myšlenka vybudovat Muzeum Olomouckých tvarůžků. A tak už v květnu roku 1994 bylo otevřeno v areálu výrobního závodu malé muzeum, které ovšem významně přispělo k popularizaci tohoto jediného původního českého sýra. Umístění uvnitř výrobního závodu však omezovalo jeho rozvoj. Proto A.W. spol. s r. o. vybuďovala ve zcela nových prostorách a v létě r. 2014 slavnostně otevřela nové muzeum, které v moderně pojatých expozicích ukazuje průřez historií Olomouckých tvarůžků od nejstarších pramenů až do současnosti. Všechny exponáty mají popisky v českém jazyce, v každé místnosti je možno načíst pomocí QR kódů základní informace o konkré-

tní expozici v několika světových jazycích.

Pro návštěvníky, kteří mají zájem o rozšířený výklad nad rámec audiovizuálních programů, jsou v muzeu k dispozici tři informační místa vybavená stolním počítačem s programem Panorama, kde je možno vyhledat podrobné informace.

Součástí muzea je i malý dvorní prostor, který stejně jako místo před vchodem do vlastního muzea nabízí návštěvníkům během roku drobné doplňující programy – výstavy, koncerty, kulturní a společenské akce.

Muzeum je bezbariérové, forma individuálních prohlí-

dek dá každému možnost výběru prohlídky podle jeho zájmu a časových možností. Doba prohlídky trvá přibližně hodinu.

Čtvrtstoletí svého trvání oslaví muzeum dnem otevřených dveří 11. května t. r. Návštěvníky čeká pestrý program pro děti i dospělé vč. ochutnávek Olomouckých tvarůžků.

Muzeum Olomouckých tvarůžků slaví 25. narozeniny!

A.W.
Založeno 1876

muzeum olomouckých tvarůžků

www.tvazuzky.cz

otevřeno **7 DNÍ** v týdnu

- historie i současná výroba
- interaktivní prvky
- audiovizuální programy
- individuální prohlídky
- retro kino
- výstavy a kulturní akce
- bezbariérový přístup

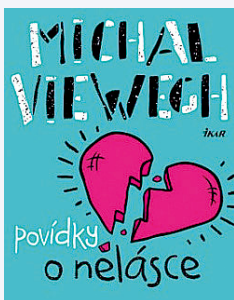
tel.: 583 401 217, e-mail: awmuzeum@tvazuzky.cz, rezervační systém na: www.tvazuzky.cz

KNIŽNÍ NOVINKY Z NAKLADATELSTVÍ EUROMEDIA

Povídky o nelásce

MICHAL VIEWEGH

Nové povídky o manželství a o sexu. Pohled je to trpký, sebeironický a občas černočerně vtipný. Spisovatelovo alter ego Oskar přichází o manželku, peníze, rodinné zázemí a v jednom případě dokonce i o psa, ale své ztráty sčítá s posmutnělým klidem. Tvrdý střet s realitou zde má řadu podob a tvrdé je i poselství – totiž že to, co člověku nakonec zůstane, je jen on sám, a tomu, kdo se zpronevěří i sobě, nezbyde nic.

Olga

BERNHARD SCHLINK

Příběh lásky na pozadí dramatických německých dějin od konce 19. století do 70. let 20. století. Olga je sirotek z chudých poměrů, Herbert syn venkovského statkáře, oba se vymykají venkovskému prostředí, v němž vyrůstají, a právě jejich jinakost je sblíží. Olga se stane učitelkou, Herbert vyráží do světa, bojuje v koloniálním vojsku v Africe a pro slávu Německa chce probádat Arktidu. Na polární expedici se po něm však slehne zem.

Krejčí z Osvětimi

MARTIN GREENFIELD

Příběh, jak se z židovského chlapce, který přežil Osvětím a Buchenwald, stal jeden z nejvyhledávanějších krejčích v Americe. Ve své biografii autor popisuje útrapy v Osvětím a Buchenwaldu. Po válce emigroval do Spojených států, kde založil vlastní oděvní firmu, která dosáhla takového věhlasu, že oblékala i přední americké osobnosti, například Franka Sinatru, Michaela Jacksona, Baracka Obamu či Donalda Trumpa.

Zvířátka z malinové paseky

JIŘÍ KAHOUN

Poběžte, děti, jede se na výlet! Králíček, myšáček, lišáček a jezeveček už jsou nachystaní u autobusu. Klokánek Kapsička, zajíček Ušáček a veverčák už taky dobíhají! V Kudousce, hned u malinové paseky, kde zvířátka bydlí, se žije krásně, ale jednou za čas je moc fajn vyrazit na výlet za úžasným dobrodružstvím. Kniha je určena pro děti od 6 let.

Lidské tělo

NIKOLA KUCHARSKÁ

Proč jsme podobní rodičům? Na co máme pupík? Je pravda, že ve stáří roste člověk do země? Odkud se berou ospalky v očích a motýlky v břiše? Proč se nám po jízdě na kolotoči točí hlava? K čemu potřebujeme sliny a slzy? Jak vzniká stroupek? Proč nám kručí v břichu a proč hovínka tak strašááázně smrdí? Na všechny otázky najdeš odpovědi v této úžasně chytré a zábavné anatomii. Kniha je určena pro všechny malé badatele a zvědavce od 6 let.

Jiné zlo

ANDREW WILSON

Po dramatických událostech spatých s jejím zmizením se královna zločinu Agatha Christie pokusí uplatnit svůj talent pro rozřešení záhad při vyšetřování podivné vraždy britského agenta SIS na Kanárských ostrovech. Během cesty lodí se stane svědkem šokující scény, kdy jedna z pasažérek přeleze zábradlí a vrhne se do moře. Slavná spisovatelka zjistí, že děsivá událost z lodi má souvislost s případem a že k odhalení pachatele bude třeba odkrýt jiné zlo.

Ženy v poklusu

JULIE PRINTZAC

Justine je stejně jako mnoho jejích kamarádek neustále v běhu; hektický život v Paříži, vlastní podnikání i malá dcerka ji vytěžují na maximum. Je rozvedená, na hledání vztahu nemá čas a jedinou útěchu nalézá v Nanteil, venkovském městečku, kde vyrůstala a kde má dodnes rodinu a staré známé. Na místním hřbitově nalezne na hrobě svého otce čerstvě položené růže. Její matka o tom nechce ani slyšet. Ale kdo by si po takové době vzpomněl?

Intuitivní pedagogika

THOMAS PEDROLI

Když na počátku devadesátých let vtrhly do domácností počítače, málokdo si uvědomoval, k jakým změnám dochází. Odborníci si však brzy všimli posunu v komunikaci s dětmi. Začalo se mluvit o novém rozměru komunikace – čtvrté komunikační dimenzi. V letech 2015 a 2016 vedla Iris Johanssonová, psychologka s poruchou autistického spektra, v ČR semináře o „čtvrté komunikační dimenzi“. Díky audiozáznamům vznikla tato kniha.

